

REFERAT Præhospitaludvalget d. 06-06-2023

Mødedato Tirsdag d. 06. juni 2023 kl. 16:00

Mødested Region Midtjylland, Olof Palmes Allé 34, Aarhus N.

Mødedeltagere Bente Gertz, A, Allan Emiliussen, V (Fravær), Karsten Byrgesen,
D, Iza Alfredsen, V (Fravær), Tage Petersen, V (Fravær), Poul Erik
Jensen, A, Suzi Würtz Kjærgaard, F

Indholdsfortegnelse

Besøg hos Præhospitalet, Region Midtjylland #.....	3
Drøftelse af analysen af patienternes oplevelse af den siddende patientbefordring i Region Syddann	4
Orientering om akuthjælperpulje #.....	6
Orientering om de tre første år med hjerteløberne #.....	8
Orientering om præhospital organisering i Region Syddanmark #.....	10
Mødekalender 2023 #.....	14
Eventuelt #.....	15
Underskriftsside #.....	16

Punkt 1: Besøg hos Præhospitalet, Region Midtjylland

22/49314

Resumé

Den 6. juni 2023 vil præhospitalet være på besøg hos Præhospitalet i Region Midtjylland fra kl. 16-19.

Sagsfremstilling

I 2021 hjemtog Region Midtjylland 60 % af ambulancedriften, og som den eneste region valgte man også at hjemtage kvalitets- og uddannelsesforpligtelsen samt korpslægefunktionen. Under besøget vil der være et særligt fokus på, hvordan Region Midtjylland har håndteret hjemtagningen af kvalitets- og uddannelsesforpligtelsen samt korpslægefunktionen.

Dagens program er:

Kl. 16.00-17.30

- Velkomst ved formand for udvalg for det nære sundhedstilbud (SUNS), Else Søjmark.
- Oplæg om håndtering og organisering af de hjemtagne områder ved afdelingsleder Stine Roer Bolmgren, kvalitetsansvarlig overlæge Annette Corydon og ambulancefaglig vejleder Søren Nørgaard.
- Rundvisning i AMK-vagtcentralen.

Præhospitalets hospitalsledelse er også til stede ved besøget.

Kl. 17.30 -19.00

- Ordinært udvalgs møde.

Besøget vil foregå på Præhospitalets hovedkontor på Olof Palmes Allé 34, 8200 Aarhus N.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Præhospitalet den 06-06-2023

Til orientering.

Tage Petersen, Allan Emiliussen og Iza Alfredsen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Tage Petersen, V, Allan Emiliussen, V, Iza Alfredsen, V

Punkt 2: Drøftelse af analysen af patienternes oplevelse af den siddende patientbefordring i Region Syddanmark #

22/13386

Resumé

Regionsrådet vedtog som indsatsområde 2022, at der skulle udarbejdes en analyse af den siddende patientbefordring. Analysen blev præsenteret for præhospitalet den 8. maj 2023 og for regionsrådet den 22. maj 2023. Ud over selve analysen har Syddansk Sundhedsinnovation (SDSI) foretaget en undersøgelse af patienternes rejse.

Hermed fremlægges resultaterne af undersøgelsen af patienternes oplevelse af den siddende patientbefordring i regionen.

Sagsfremstilling

Præhospitalet har efterspurgt, at analysen af den siddende patientbefordring, indeholdt en brugerinddragelse, så borgernes perspektiv blev belyst. På den baggrund godkendte udvalget den 5. oktober 2022, at SDSI udførte en antropologisk undersøgelse, med observationer på 1-2 kørselskontorer og i 1 sygehusforhal samt 10 dybdegående interviews, hvor af tre var deltagerobservationer af enkeltstående kørsler med patienter, hvor patienten følges før, under og efter kørslen.

Formålet med undersøgelsen var at skabe en kvalitativ indsigt i patienters og pårørendes oplevelse af patientbefordring, samt at kortlægge borgernes oplevelse af den siddende patientbefordring og synliggøre borgernes behov og give indsigt i positive og negative oplevelser, tanker og behov, før, under og efter selve befordringen.

Resultaterne af undersøgelsen viser, at patienternes vurdering af den siddende patientbefordring er overvejende positiv. Patienterne peger på, at kørselskontoret har en god service, at chaufføren er hjælpsom og at bilerne er gode.

Af negative oplevelser peger nogle af patienterne på, at der kan være lang ventetid både ved bestilling af turen, på sygehuset og i hjemtransporten, samt at chaufførerne nogle gange taler i telefon under kørslen på et andet sprog end dansk. Hertil peger nogle patienter på, at der kan være sproglige og kulturelle barrierer mellem patienterne og chaufføren. På trods af dette vurderer patienterne alligevel samlet set, at de fleste ture fungerer godt.

Resultaterne stemmer godt overens med det overordnede positive billede, trafikalskabernes kvantitative undersøgelse af patientbefordring fra 2021 viser, her deltog 201 patienter. Konklusionen var tillige, at patienterne er tilfredse med flextrafik, herunder fremhæves chaufførernes venlighed, men at der for nogle er meget ventetid og lang køretur.

Marie Jensen, innovationskonsulent fra SDSI vil på mødet fremlægge undersøgelsens resultater.

SDSI undersøgelse af patienternes brugerrejse og trafikalskabernes kundetilfredshedsundersøgelse kan læses i vedhæftede bilag.

Undersøgelsens resultater vil blive inddraget i regionens videre arbejde med at identificere konkrete forbedringstiltag, som forventes præsenteret for udvalget i efteråret 2023.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Præhospitaludvalget den 06-06-2023

Drøftet.

Tage Petersen, Allan Emiliussen og Iza Alfredsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Trafikselskabernes kundeundersøgelse - 2021

2023.05.19. Rapport Patienternes oplevelser siddende pt. befordring

Oplæg, pkt. 2 - Patientoplevelsen af den siddende pt. befordring - 06-06-2023

Fraværende Tage Petersen, V, Allan Emiliussen, V, Iza Alfredsen, V

Punkt 3: Orientering om akuthjælperpulje #

23/289

Resumé

Præhospitaludvalget orienteres om udmøntning af akuthjælperpuljen.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog den 20. december 2021, at der årligt afsættes en pulje på 100.000 kr., hvor akuthjælpergrupperne hvert år kan søge om støtte til tiltag:

- For at øge antallet af akuthjælpere.
- For at forbedre akuthjælperindsatsen.
- For at gøre det lettere at være akuthjælper.

Det var en del af beslutningen, at puljen udloddes administrativt, og at præhospitaludvalget orienteres om tildelingen af støtte efterfølgende.

Formålet med puljen er at styrke akuthjælperindsatsen.

Der var ansøgningsfrist til puljen den 1. april 2023.

Der indkom i alt otte ansøgninger fra syv akuthjælperordninger. Ansøgningerne er blevet gennemgået, og ansøgningerne er blevet imødekommet, dog tages idéen om akuthjælpernetværk om psykisk opfølgning op til drøftelse på akuthjælpermødet i efteråret. Der er ikke så mange ansøgninger som sidste år, hvilket nok skyldes, at en del tiltag, der blev bevilget i 2022, ikke er gennemført endnu.

Administrationen vurderer, at bevillingerne fra akuthjælperpuljen kan medvirke til at gøre det lettere at være akuthjælper, forbedre akuthjælperindsatsen og øge antallet af akuthjælpere.

Der vil på udvalgsrådet blive givet en nærmere orientering om projekterne.

Klimavurdering

Udmøntningen af akuthjælperpuljen vurderes ikke at have betydning for klimaet eller realiseringen af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Præhospitaludvalget den 06-06-2023

Til orientering.

Tage Petersen, Allan Emiliussen og Iza Alfredsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oversigt over prioritering af ansøgninger til akuthjælperpuljen 2023

Fraværende Tage Petersen, V, Allan Emiliussen, V, Iza Alfredsen, V

Punkt 4: Orientering om de tre første år med hjerteløberne #

23/289

Resumé

Præhospitalludvalget orienteres om status for hjerteløberordningen i Region Syddanmark.

Hjerteløberne har fungeret i over tre år i Region Syddanmark. Der er over 25.000 hjerteløbere i Region Syddanmark. I gennemsnit blev der udkaldt hjerteløbere 2,8 gange om dagen i Region Syddanmark i 2022. Hjerteløbernes indsats er med til at redde liv og førlighed ved hjertestop.

Sagsfremstilling

Hjerteløberne startede op den 1. maj 2020 i Region Syddanmark og har fungeret i over tre år i Region Syddanmark.

Den 11. maj 2023 var der 25.465 hjerteløbere i Region Syddanmark (svarende til 2,1 hjerteløbere pr.100 indbyggere), og der var registreret 5.419 hjertestartere i Region Syddanmark på hjertestarternetværket hjertestarter.dk (svarende til en hjertestarter pr. 229 indbyggere i regionen).

I gennemsnit blev der i 2022 udkaldt hjerteløbere 2,8 gange om dagen i Region Syddanmark, og minimum én hjerteløber accepterede udkaldet i over 98 % af udkaldene.

Hjerteløbernes indsats er med til at redde liv og førlighed hos personer, der får hjertestop ved hurtigt at iværksætte hjertelungeredning og ibrugtage hjertestarter. Hvor mange liv der reddes, kan ikke opgøres, da alle de andre led i den præhospitale kæde også har betydning for overlevelsesmulighederne ved hjertestop (indringer, 112-alarcentralen, AMK Vagtcentralen, den professionelle præhospitale indsats, sygehuset og genoptræningen).

Selv når hjerteløberne ikke kommer først, så kan de i mange tilfælde assistere, fx ved at give hjertemassage og tage sig af pårørende, mens ambulanceredderne udfører mere avanceret medicinsk behandling.

Der vil på udvalgsrådet blive givet en mere detaljeret orientering om hjerteløberordningen.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af Hjerteløberne.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Præhospitalludvalget den 06-06-2023

Til orientering.

Tage Petersen, Allan Emiliussen og Iza Alfredsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oplæg, pkt. 4 - Tre år med hjerteløberne - 06-06-2023

Fraværende Tage Petersen, V, Allan Emiliussen, V, Iza Alfredsen, V

Punkt 5: Orientering om præhospital organisering i Region Syddanmark

23/4066

Resumé

Organisatorisk og sundhedsfagligt er der over årene sket store ændringer på det præhospitale område. Dette giver anledning til at se på den fremtidige udvikling og organisering af det præhospitale område i Region Syddanmark, så det er bedst muligt rustet til at imødegå udviklingen i retningen af at blive en mere integreret del af patientbehandlingen i Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Præhospital udvikling over tid

Det præhospitale beredskab er de akutte opgaver, der varetages før syge og tilskadekomne kommer på sygehuset. Området er udviklet og styrket gennem de seneste tre årtier. Tidligere handlede det primært om at få patienterne lagt på en bære og transporteret til sygehuset. I dag handler det både om at starte behandlingen af patienterne på stedet og herefter at behandle patienterne under transporten til sygehuset.

Ambulanceberedskabet er fundamentet i det regionale præhospitale beredskab, men i dag er der mange andre led i den præhospitale kæde. Der er bl.a.:

- Akutbiler (bemandes med paramedicinere ansat hos ambulanceoperatørerne).
- Akutlægebiler (bemandes med læger fra hver af regionens akutsygehuse og en lægebilsassistent ansat hos ambulanceoperatørerne).
- Helikoptere (særskilt tværregional organisation med sekretariat i Region Midtjylland samt regional kontrakt med Niebøll).
- AMK-vagtcentral i hver region, som visiterer 112-opkald og sender præhospitale enheder afsted.
- Frivillige regionale akuthjælperordninger og hjerteløbere via Trygfonden.
- Døgndækkende lægelig vagt på regional AMK-funktion på AMK-vagtcentralen (bemandes i Region Syddanmark af læger fra OUH og Svendborg's anæstesiaafdelinger).

Ud over den daglige drift, skal det præhospitale område også kunne håndtere uventede hændelser, ikke mindst når de er store og involverer mange mennesker. Regionens præhospitale chef er ansvarlig for udarbejdelse, implementering og videreudvikling af Region Syddanmarks Sundhedsberedskabsplan som koordineres med sygehusenes beredskabsplaner.

Kvalitetsovervågning og -udvikling er også et vigtigt område, som den præhospitale chef er ansvarlig for.

Sundhedsfaglig udvikling

Den sundhedsfaglige udvikling over årene har bl.a. betydet, at uddannelse til ambulanceredder er blevet styrket med mere sundhedsfagligt indhold. Efter endt uddannelse har ambulancepersonalet løbende fået flere kompetencer på delegation fra den ansvarlige præhospitale lægelige chef.

112-opkald, som tidligere alene blev besvaret af politiet, besvares nu også af sundhedsfaglige medarbejdere (primært sygeplejersker) på regionernes AMK-vagtcentraler, hvor borgerne får en sundhedsfaglig rådgivning i telefonen og en mere kvalificeret vurdering af om, og i givet fald hvilke præhospitale enheder, der skal sendes. De seneste år er der desuden kommet mere fokus på det regionale beredskab ved større hændelser (ex. storebæltulykken, covid og IT og telefonnedbrud).

Endelig er kommunikationen mellem ambulancer og sygehusene blevet styrket via it-udstyr, der sender oplysninger om den tilskadekomnes tilstand direkte til sygehusene, så behandlingen på sygehuset kan starte så snart ambulancen ankommer til sygehuset.

Den sundhedsfaglige udvikling på det præhospitale område fortsætter bl.a. med fokus på, hvordan det præhospitale beredskab i højere grad kan blive en integreret del af det samlede sundhedsvæsen og et bindeled mellem kommuner, praksis og sygehusenes akutmodtagelser. Det gælder ikke mindst i samarbejdet med sygehusenes akutmodtagelser, og når flere patienter afsluttes i hjemmet uden at blive bragt på sygehuse. Det fordrer i stigende grad en styrkelse af den sundhedsfaglige kvalitetsudvikling og kvalitetssikring, når ambulancepersonalet i højere grad kommer til at varetage sundhedsfaglige opgaver, som i dag varetages af bl.a. sygehuspersonale og sundhedspersonale i kommuner.

Den seneste udvikling går i retning af etablering af præhospitale visitationsenheder, fremskudt visitation og samarbejde med FAM'ernes akutte visitationsenheder.

Organisatorisk udvikling

Organisatorisk er der også sket store ændringer. Fra en tid, hvor politiet visiterede 112-opkald og Falck disponerede og kørte ambulancer i alle amter, til i dag, hvor de fem regioner selv visiterer 112-opkald, selv disponerer alle præhospitale enheder, og selv står for driften af en del af ambulancerne parallelt med af private ambulanceoperatører kører ambulancer efter at have vundet regionale udbud.

I de fire øvrige regioner har man ved eller umiddelbart efter regionernes dannelse i 2007 valgt at etablere selvstændige præhospitale organisationer, der varetager alle led i den præhospitale kæde (Den Præhospitale Virksomhed i Region Nordjylland, Præhospitale i Region Midtjylland, Præhospitale Center i Region Sjælland og Akutberedskabet i Region Hovedstaden).

I Region Syddanmark blev ansvaret for de præhospitale opgaver organiseret under den regionale administration i afdelingen for Sundhedsplanlægning. Stabsafdelingen fik ansvar for kontrakter med Falck om drift af vagtcentral og ambulanceberedskabet. Der blev ansat en præhospitale lægelig chef som ansvarlig for sundhedsberedskabet og den præhospitale indsats, og der blev etableret et præhospitale team med 4-5 medarbejdere, som varetager en lang række opgaver. Disse omfatter bl.a. koordinering af frivillige akuthjælpere, analyse og databehandling på det præhospitale område, kontraktstyring og udarbejdelse af udbudsmateriale, udarbejdelse og videreudvikling af sundhedsberedskabsplan, koordinering af øvelser, projektledelse på IT-projekter, håndtering af informationssikkerhed samt administrativ sagsbehandling og politisk betjening.

Lægerne i akutlægebilerne er ansat på regionens fire akutsygehuse under en lægebilsansvarlig på hver af de fire store anæstesiaafdelinger i regionen, og AMK-funktionen bemannes af anæstesilæger fra OUH/Odense og Svendborg.

I 2011 etablerede Region Syddanmark (som i de øvrige regioner) sundhedsfaglig visitation af 112-opkald, som en selvstændig enhed under Sundhedsplanlægning, men i et lokalefællesskab med Falcks disponering af ambulancer. I 2015 hjemtog Region Syddanmark Falcks disponering af ambulancer og etablerede AMK-vagtcentralen, som i dag, som nævnt tidligere, står for al visitation og disponering af præhospitale enheder og for al it-udstyr i ambulancer og andre præhospitale enheder.

I 2016 etableredes Ambulance Syd, som er en regional driftsenhed, der står for bemanning og kørsel af ambulancer, akutbiler og lægebiler.

I de efterfølgende år er der sket en styrkelse af det præhospitale område med flere ambulancer, flere liggende sygetransporter og akutbiler. Hertil er der etableret en præhospital forskningsenhed med en præhospital professor.

Ambitioner for fremtiden

I 2023 står Region Syddanmark overfor at skulle forberede udbud af ambulanceberedskabet i Trekantsområdet.

Ambitionen i den forbindelse er, jf. regionens netop vedtagne Ambulancestrategi, at tilrettelægge kriterier og krav i udbuddet, så fortsat høj og ensartet sundhedsfaglig kvalitet kan sikres i en fremtid, hvor der løbende vil blive tilbudt flere og mere komplekse sundhedsfaglige behandlinger i ambulancerne.

Etablering af nye former for præhospital indsats med styrkede muligheder for præhospital behandling i borgernes eget hjem mhp. bl.a. at undgå unødige akutte indlæggelser vil også betyde behov for udvidelse af ambulancepersonalets kompetencer. Videreuddannelse af ambulancereddernes kompetencer bør ske ensartet på tværs af egen og privat ambulanceoperatør, således at borgerne møder den samme kvalitet i behandlingen.

Ligeledes vil nye muligheder for at visitere præhospital indsats betyde øget behov for kompetenceudvikling og opfølgning i den sundhedsfaglige visitation.

Nye opgaver og udvidelse af kompetencer betyder også, at der bliver et større behov for ensartet videreuddannelse og kvalitetsopfølgning på de mange nye tiltag, som allerede nu og også fremover iværksættes. Dette så den præhospitale indsats fortsat bygger på et solidt sundhedsfagligt fundament.

For at være rustet til udviklingen i retningen af at blive en mere integreret del af patientbehandlingen i Region Syddanmark vurderes det hensigtsmæssigt at overveje, om og hvordan den præhospitale organisation i regionen kan styrkes.

Med det udgangspunkt nedsættes en arbejdsgruppe, som skal udarbejde en analyse af det præhospitale områdes udvikling samt pege på fordele og ulemper ved forskellige mulige ændringer i organiseringen samt snitflader og samspil med sygehuse. Formålet med gruppens arbejde og analyse vil være at rådgive direktionen om evt. ændringer i organiseringen af det præhospitale område. Udgiften til styrkelse af organiseringen af det præhospitale område forventes at kunne holdes inden for den samlede økonomi på det præhospitale område.

Præhospitaludvalget orienteres til efteråret 2023 om arbejdsgruppens konklusioner.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering i sagen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Præhospitaludvalget den 06-06-2023

Til orientering.

Tage Petersen, Allan Emiliussen og Iza Alfredsen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Tage Petersen, V, Allan Emiliussen, V, Iza Alfredsen, V

Punkt 6: Mødekalender 2023 #

23/500

Resumé

Præhospitaludvalgets mødekalender for 2023.

Sagsfremstilling

Præhospitaludvalget har godkendt følgende mødekalender for 2023:

- Mandag den 14. august 2023, kl. 13.00-15.00 (reserveret)
- Mandag den 11. september 2023, kl. 13.00-16.00 (akuthelikopteren i Niebøll)
- Mandag den 9. oktober 2023, kl. 13.00-16.00
- Mandag den 13. november 2023, kl. 13.00-16.00 (nødbehandlerbilen i Nordborg)
- Tirsdag den 5. december 2023, kl. 16.00-18.00 (19.00?)

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Præhospitaludvalget den 06-06-2023

Til orientering. Mødet den 14. august 2023 aflyses.

Tage Petersen, Allan Emiliussen, Iza Alfredsen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Tage Petersen, V, Allan Emiliussen, V, Iza Alfredsen, V

Punkt 7: Eventuelt #

23/500

Beslutning i Præhospitaludvalget den 06-06-2023

Orientering om aftale med Langelands Hjertestarterforening angående akuthjælpebiler.

Orientering om møde med Varde Kommune ang. akuthjælpeordninger.

Tage Petersen, Allan Emiliussen, Iza Alfredsen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Tage Petersen, V, Allan Emiliussen, V, Iza Alfredsen, V

Punkt 8: Underskriftsside #

Fraværende Tage Petersen, V, Allan Emiliussen, V, Iza Alfredsen, V